

Od autora bestselleru
Problém tři těles

KULOVÝ BLESK

LIU CCH'-SIN

HOST

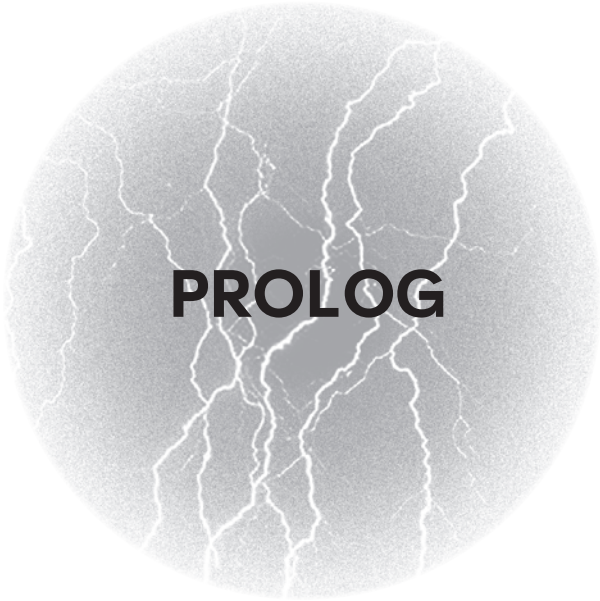
KULOVÝ BLESK

LIU CCH'-SIN

BRNO 2019

Copyright © 2005 by 刘慈欣 (Liu Cixin)
Czech translation rights authorized by China Educational
Publications Import & Export Corporation Ltd.
All Rights Reserved
Cover art © Stephan Martiniere
Translation © Hana Do, 2019
Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o., 2019
(elektronické vydání)
ISBN 978-80-275-0173-1 (Formát PDF)
ISBN 978-80-275-0174-8 (Formát ePub)
ISBN 978-80-275-0175-5 (Formát MobiPocket)

Všechny popisy vlastností a chování
kulového blesku v této knize se
zakládají na skutečných historických záznamech.

PROLOG

Vzpomínám si na tu událost jenom proto, že ten den jsem měl narozeniny, tatínek s maminkou večer zapálili svíčky na narozeninovém dortu a všichni tři jsme se usadili kolem čtrnácti drobných plamíneků.

Během té bouřlivé, deštivé noci se mi zdálo, že celý vesmír není nic než o překot po sobě jdoucí blesky a náš skromný pokoj. Každé namodralé zašlehnutí jasně ozářilo deštivé kapky na okně, které jako by v tom okamžiku ztuhly a vytvořily vlákna posetá blyštivými, průzračnými krystalky, hustě rozvěšená mezi nebem a zemí. Myslí mi probleskla jediná myšlenka: jak by bylo zajímavé, kdyby takhle fungoval svět, pokaždé když bys vyšel ven z domu, procházel bys mezi těmi hustými křišťálovými závěsy, cinkaly by kolem tebe jako zvonečky, jenomže jak by mohl tak okouzlující a oslnivý svět ustát ty prudké hromy a blesky... Svět v mých očích byl jiný než svět ostatních lidí, pořád jsem se ho snažil přeměnit, to jediné jsem o sobě v tom věku věděl.

Bouře se spustila už za soumraku a od té chvíle přicházely hromy a blesky s neustále rostoucí kadencí. Zpočátku se mi po každém zablesknutí vybavila vzpomínka na ten křehký a pomíjivý krystalický svět tam za oknem a napjatě jsem čekal na zahřmění hromu, ale později následovaly blesky příliš

rychle za sebou a já jsem nebyl schopen rozlišit, který hrom patří ke kterému z blesků.

Za takových bouřlivých nocí člověk docení svou rodinu, při představě zlého a nebezpečného vnějšího světa teplá náruč rodinného krbu téměř opíjí. V takových chvílích hluboce soucítíš se všemi dušemi bez domova, které se venku chvějí v lijáku a bouři, máš chuť otevřít okno a vpustit je všechny dovnitř, ale nenajdeš k tomu odvalu, ten svět tam venku je příliš děsivý, neodvažuješ se z něj do tepla svého domova pustit byt jen doušek.

„Lidský život, ach, lidský život...“ Otec vypil celý obsah sklenky najednou a upřeně se díval na shluk maličkých plamínků, „mění se tak nepředvídatelně, všechno je jenom o pravděpodobnosti a o štěstí, jako větvička unášená bystřinou, buď ji zastaví nějaký oblázek, nebo ji uchvátí vodní vír...“

„Je ještě moc malý, takovým věcem nerozumí,“ řekla maminka.

„Není malý!“ prohlásil tatínek. „Je už dost velký na to, aby poznal skutečný obraz lidského života!“

„Zdá se, že ty dobře víš, jak vypadá,“ rozesmála se maminka nad svou štiplavou poznámkou.

„Vím, jistěže vím!“ vypil otec další skleničku a otočil se ke mně. „Žít krásný život, chlapče, vlastně vůbec není těžké, poslouchej, co ti táta poradí: vyber si obecný světový problém, nejlépe nějaký matematický, který lze řešit jenom za pomoci papíru a pera, například Goldbachovu hypotézu nebo Velkou Fermatovu větu, nebo rovnou nějakou otázku přírodní filozofie, na kterou dokonce ani ten papír a pero potřebovat nebudeš, třeba původ vesmíru a podobně, cele se na to vrhni, neptej se po plodech, starej se jenom o orbu a pletí, a ani nebudeš vědět jak, uběhne celý tvůj život. To lidé myslí tím často omílaným usazením se. Nebo to můžeš udělat úplně obráceně,

za jediný životní cíl mít vydělávání peněz, všechen svůj čas strávit úvahami o tom, jak vydělat co nejvíc, neptat se, proč je vlastně vyděláváš, a na smrtelné posteli budeš stejně jako bednář Grandet objímat kupu zlaťoučkových mincí se slovy: „Ach, ty tak pěkně hřejí...“ Klíčem ke krásnému životu je tedy okouzlení něčím. Kupříkladu já...“ Otec ukázal na akvarely rozmístěné všude po místnosti, všechny vyvedené velmi tradičními technikami, přesně a úhledně, ale bez jakékoli známky života. Obrazy odrážely světlo blesků za okny jako blikající obrazovky televizorů. „...já jsem okouzlen obrazy, ačkoli si uvědomuji, že ze mě už žádný van Gogh nebude.“

„To je pravda, idealisté a cynici se navzájem litují, ale jsou ve skutečnosti velmi šťastní,“ ozvala se maminka, ponořená do svých vlastních myšlenek.

Rodiče, jindy celé dny plně zaměstnaní prací, se najednou proměnili ve filozofy, jako by to byli oni, kdo slaví narozeniny.

„Mami, nehýbej se!“ vytáhl jsem z matčiny husté záplavy havraních vlasů jeden bílý, ovšem bílý jenom z poloviny, ta druhá byla ještě černá.

Otec ten vlas zkoumal proti světlu lampy. V záři blesků svítil jako žárovkové vlákno. „Pokud vím, je to mamčin první bílý vlas za celý život, anebo přinejmenším první objevený.“

„Co to provádíte? Vytrhnete jeden, sedm jich naroste!“ rozlobila se maminka a vlas zahodila.

„Inu, takový je tedy lidský život,“ řekl tatínek a ukázal na dortové svíčky, „představ si, že vezmeš takovouhle malou svíčku, zapíchneš ji do duny na poušti Gobi a zapálíš, dejme tomu, že je bezvětří a tobě se to opravdu podaří, a potom ji opustíš, zpovzdálí ten plamínek pozoruješ. Jak se při tom cítíš? Chlapče, takový je život, křehký a nestálý, neustojí ani závan větru.“

Seděli jsme všichni tři docela mlčky a sledovali ty drobné plamínky, jejich třepotavé chvění v chladném zelenavém světle blesků za oknem, jako kdybychom se dívali na hnízdo živůtků, které jsme úzkostlivě vyoplali.

Za okny se opět mocně zablesklo.

Tentokrát ale blesk přišel až k nám, prostoupil dovnitř skrz zeď, vynořil se jako duch z jedné olejomalby znázorňující veselici řeckých bohů. Byl velikosti basketbalového míče a vycházelo z něj tlumené rudé světlo. Vznášel se bezstarostně nad našimi hlavami a zanechával za sebou narudlou světelnou stopu, neustále měnil směr a jeho světelný ocas nad námi kreslil matoucí obrazce. Za letu zvláště hvízdal, temným hučením prostupovaly ostré tóny a člověku se vybavil zpěv starodávné flétny, rozléhající se planinami dávnověku. Maminka se oběma rukama vyděšeně chytila tatínka. Ten bezděčný pohyb jí zazlívám celý svůj život, nebýt jej, mohl bych býval mít alespoň jednoho příbuzného.

Ta věc plula vzduchem dál, skoro jako kdyby něco hledala, a nakonec se jí to podařilo. Zastavila se půl metru nad otcovou hlavou, hvízdání znělo stále hlouběji, pořád dál, jako chladný výsměch. V tom okamžiku jsem viděl do nekonečně hluboké průhledné záře v nitru té věci, z neproniknutelné světelné mlhy na dně bez ustání vyletovaly chomáče modrých hvězdiček jako hvězdná obloha, kterou vidí duše cestující vesmírem nadsvětelnou rychlostí.

Teprve později jsem se dozvěděl, že její vnitřní energetická hustota dosahuje dvaceti tisíc až třiceti tisíc joulů na centimetr krychlový, zatímco energetická hustota trinitrotoluenu nepřesahuje dva tisíce joulů na centimetr krychlový. Přestože uvnitř šplhají teploty nad deset tisíc stupňů Celsia, na povrchu zůstává chladný.

Otec natáhl ruku vzhůru, nechtěl se však té věci dotknout, nýbrž chránit si vlastní hlavu. Když se jeho ruka zastavila

v nejvyšším bodě, jako by začala produkovat jakousi přitažlivou sílu a přitáhla tu věc k sobě, jako když uzounká špička listu vtáhne kapku rosy.

Zášleh oslepujícího bílého horka, ohlušující zadunění, svět kolem mě explodoval.

Jakmile se rozplynula temná mlha, která mi zastřela oči po oslňujícím záblesku, spatřil jsem obraz, který si s sebou pone-su celý život: jako by někdo v programu na úpravu fotografií přepnul na černobílý mód, tatínek i maminka byli rázem oba černobílí, přesněji řečeno šedobílí, protože černá barva náležela stínům tvořícím se v záhybech jejich těl ve světle lampy. Otcova ruka zůstala vztažená vzhůru, maminka, přimknutá k jeho tělu, stále oběma rukama objímala jeho paži. Ve tvářích proměněných v obličej nehybných soch se jako živé blyštěly jejich zkamenělé oči.

Ve vzduchu visel podivný pach, později jsem zjistil, že šlo o vůni ozonu.

„Tati!“ vykřikl jsem. Žádná odpověď.

„Mami!“ vykřikl jsem podruhé. Žádná odpověď.

Přiblížení se k těm dvěma sochám bylo nejděsivějším okamžikem mého života. Do té doby probíhala většina hrůz pouze v mých snech, a ve snovém světě jsem se duševně nezhroutil díky bdícímu podvědomí, v jehož nejvzdálenějším koutku volal jakýsi hlas: „Je to jen sen!“ Jako o život jsem si tu mantru opakoval v mysli i nyní, byla to jediná síla, o níž jsem se mohl opřít. Natáhl jsem chvějící se ruku, abych se dotkl otcova těla. Když jsem sáhl na jeho šedobílé rameno, měl jsem pocit, jako bych pronikal nějakou převelice tenkou a neuvěřitelně křehkou skořápkou. Zaslechl jsem slabé zapraskání, jako když za třeskutého mrazu pukne sklenka, do níž nalijeme horkou vodu, a obě sochy se před mýma očima sesunuly jako miniaturní lavina.

Na koberci zůstaly jenom dvě hromádky bílého popela, nic víc.

Dřevěná lavice, na níž seděli, tam pořád stála, pokrytá vrstvou popela. Setřel jsem jej a všiml si, že povrch lavice je naprosto nepoškozený a na dotek dokonce ledově studený. Věděl jsem, že v krematoriu je pro spálení lidského těla na popel zapotřebí teploty dvou tisíc stupňů po dobu třiceti minut, takže tohle musel být jenom sen.

Rozhlížel jsem se nepřítomně kolem dokola a spatřil kouř vycházející z knihovny, zasklená knihovna byla plná bílého dýmu. Přistoupil jsem k ní a otevřel ji, bílý kouř se rozptýlil a já jsem uviděl, že se asi třetina knih proměnila v popel stejné barvy jako ty dvě hromádky na koberci, ale na policích nebylo ani stopy po ohni. Musel to být sen.

Zahlédl jsem páru stoupající z ledničky, otevřel jsem ji a uvnitř objevil úplně upečené kuře, které bylo původně zmražené, ale teď překrásně vonělo; byly tam také dokonale upečené krevety a ryba, ale lednička neutrpěla žádnou újmu a ozývalo se jenom vrnění zapínajícího se kompresoru. Musel to být sen.

I já sám jsem se cítil tak nějak zvláště, rozepnul jsem si bundu a opadal ze mě popel, tílko shořelo na prach, ale bundě se vůbec nic nestalo a já jsem si před chvílí vůbec ničeho ne všiml. Obrátil jsem kapsy u bundy a příšerně si o něco spálil ruku. Ukázalo se, že můj kapesní počítač se přetavil v hroudu plastu. Byl to skutečně sen, ten nejpodivnější sen!

Vrátil jsem se omámeně na své místo u stolu. Ty dvě hromádky popela na koberci jsem sice zpoza stolu neviděl, ale věděl jsem, že tam jsou. Hromy za okny zeslábly, blesků ubylo, nakonec ustal i déšť a štěrbinami mezi mraky se prodral měsíc a vrhal do místnosti tajuplnou stříbřitou záři. A já jsem tam pořád jenom ochromeně seděl, nehýbal se, v té chvíli přestal můj podvědomý svět existovat a já jsem se vznášel uprostřed nekonečné prázdnoty.

Nevím, kolik času uplynulo, když mě probudily ranní paprsky za oknem. Strnule jsem vstal, popadl školní batoh, abych vyrazil do školy, tápavě hledal učebnice, tápavě otvíral dveře, protože moje oči pořád ještě ochromeně zíraly do té nekonečné dálavy...

Když jsem se po týdnu vrátil duševně do normálu, jako první mi vytanulo na mysli, že tu noc jsem měl narozeniny, ale na tom dortu měla být jen jedna svíčka, ba ne, ani jedna jediná tam neměla být, byla to noc, kdy jsem se znovu narodil, a mé staré já už se nikdy nevrátilo.

Přesně jak můj otec prohlásil v posledních chvílích svého života, našel jsem něco, co mě uchvátilo, a rozhodl jsem se, že chci na vlastní kůži okusit ten okouzlující život, o němž mluvil.

ČÁST PRVNÍ

Kapitola 1 Univerzita

Povinné předměty: Matematika pro pokročilé, Teoretická mechanika, Mechanika tekutin, Principy a aplikované využití počítačů, Programovací jazyky a programování, Dynamická meteorologie, Principy meteorologie, Počasí v Číně, Statistické předpovědi počasí, Dlouhodobé předpovědi počasí, Numerické předpovědi počasí.

Volitelné předměty: Cirkulace atmosféry, Meteorologická diagnostická analýza, Přívalové deště a mezosynoptická meteorologie, Předpovídání bouřek a jejich prevence, Počasí tropického podnebného pásu, Klimatické změny a krátkodobé předpovědi klimatu, Radarová a satelitní meteorologie, Znečištění ovzduší a městské klima, Počasí náhorních plošin, Interakce atmosféry a oceánů.

Před pěti dny jsem doma obstaral veškeré záležitosti a vyrazil na univerzitu do tisíc kilometrů vzdáleného města na jihu Číny. Když jsem naposledy zavíral dveře úplně prázdného bytu, věděl jsem, že tam navždy nechávám své dětství a mládí, že mé budoucí já bude pouhým strojem následujícím jediný cíl.

Při pohledu na seznam předmětů, které měly naplňovat můj univerzitní život po další čtyři roky, jsem pocítil mírné zklamání. Většinu z těch věcí jsem vůbec nepotřeboval, a jiné,

pro mě ty nejpodstatnější, například semináře o elektromagnetismu nebo plazmě, se tam nevyskytovaly. Uvědomil jsem si, že jsem si asi vybral špatný obor, měl jsem se přihlásit spíše na fyziku, a ne na atmosférické vědy.

Od té chvíle jsem se zavrtil do knihovny a téměř veškerý svůj čas jsem věnoval studiu matematiky, elektromagnetismu, mechaniky tekutin a plazmy. Na přednášky jsem chodil pouze v případě, že se dotýkaly mého tématu, ostatní jsem nechával být. Bohatý a rozmanitý vysokoškolský život se mě netýkal a ani v nejmenším mě nezajímal. Na koleje jsem se každý den vracel kolem druhé hodiny ráno, a teprve když jsem zaslechl některého ze spolubydlících ze spánku mumlat jméno přítelkyně, uvědomil jsem si, že existuje i jiný život, než jaký vedu já.

Jednou večer, bylo už po půlnoci, jsem vzhlédl od tlusté učebnice *Parciální diferenciální rovnice*, měl jsem za to, že ve studovně otevřené pro studenty učící se do noci jsem zbyl jenom já sám, ale u protějšího stolu jsem spatřil hezkou dívku z mé třídy, Taj Lin. Neměla před sebou žádné knihy, jen si oběma rukama podpírala bradu a prohlížela si mě. Nutno říci, že to nebyl pohled, kterým by opila tu velkou hordu svých obdivovatelů, byl to pohled někoho, kdo ve svém táboře objeví špeha, pohled, kterým si člověk prohlíží jiný živočišný druh. Netušil jsem, jak dlouho už se na mě takhle dívá.

„Ty jsi vážně zvláštní, vypadá to, že nejsi knihomol, ale že máš velmi silný cíl,“ řekla.

„Cože? Copak ostatní nemají nějaký cíl?“ opáčil jsem. Dost možná jsem byl jediný student ze třídy, který s ní ještě nepromluvil.

„Naše cíle jsou obecné, zato ten tvůj, ty určitě jdeš po nějaké velmi konkrétní věci!“

„Dokážeš lidi prokouknout,“ řekl jsem chladně, posbíral knihy a vstal od stolu. Byl jsem jediný, kdo neměl potřebu